

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus

Összefoglaló

Cirok termesztésének elemzése egy gazdaságban

Konzulens

Dr. Bélteki Ildikó

egyetemi adjunktus

Készítette

Horváth Réka

Mezőgazdasági mérnöki szak

levelező tagozat

2023

Napjainkban a cirok termesztése egyre gyakoribb. Kiváló takarmány és élelmiszeripari alapanyag. Gluténmentes és jó tápanyagokkal rendelkezik. Ezért is választottam szakdolgozatom témájaként a cirok termesztését. A cirok termesztése az afrikai országokban a legkiemelkedőbb, viszont Európában is sikeresen termesztethető, így hazánkban is egyre népszerűbb növény. Jó szárazságtűrő és kiváló termőképességű. Rosszabb talaj adottságú területeken is sikeresen és gazdaságosan termesztethető, ahol a kukorica nem.

A cirok gyökérzete széles és akár 2,4 m mélyre is nőhet, amellyel a talajvíztartalmát a mélyebb rétegekből is jól tudja hasznosítani. Jól termesztethető évi 480-500 mm csapadék mellett is.

Dolgozatomban a Ragrár 2007 kft-ben a szemes-, valamint a silócirok termesztését vizsgáltam a 2018 és 2022 közötti évekre vonatkozóan. A gazdaságban a fő termesztett növényfajok a durumbúza, őszibúza, őszi árpa, napraforgó, repce, silókukorica, lucerna, szemescirok és silócirok. Emellett húshasznú szarvasmarhák és zebu tartásával is foglalkoznak. A gazdaság megfelelő infrastruktúrával és modern gépparkkal rendelkezik a magas szintű növénytermesztés megvalósításához.

A cirok jelentős szerepet játszik a gazdaság által termesztett növények között, termőterülete (300 ha) megegyezik a különböző gabonafélék termőterületével.

A gazdaságban a cirok előveteménye minden esetben a búza, amely jó előveteménynek számít. Forgatás nélküli talajművelést használnak, ezért aratás után a talajt tárcsázással és lazítással készítik elő a cirok vetésére. Tavasszal kombinátoroznak a megfelelő, rögmmentes magágy kialakítása érdekében. Ezt követi a vetés, amely a cégnél a májusi hónapra esik. A pontos dátumot a talaj hőmérsékletének a függvényében alakítják. A növényvédelem kiemelt fontosságú a gazdaságban, a gyomosodás visszaszorítása érdekében preemergens és posztemergens gyomirtást alkalmaznak. A preemergens gyomirtást a silócirok és szemescirok esetében is elvégzik. A további növényápolási és növényvédelmi munkálatokat kizárólag szemescirok esetében alkalmazzák. Kiemelt figyelmet fordítanak a növények egészséges fejlődésére, ezért a lombtrágya kijuttatását nem szokták elhanyagolni. A szemescirok betakarítását kombájnnal, kora ősszel végzik. A silócirok betakarítását pedig silózva, késő ősszel. Betakarításkor figyelnek a szemescirok gyors szárítására és a takarmánycirok mielőbbi silózására a termés romlásának megelőzése érdekében.

Sikeresen termesztik a cirokféléket a gazdaságban, viszont a nagy szárazság és kedvezőtlen csapadékeloszlás nagyban befolyásolja a termés mennyiségét. Fontos szerepe van a nyári esőzésnek a termés szempontjából. Kedvező időjárás esetén a hektáronkénti 80 tonnás

terméshozam is elérhető volt. 2022-ben a nagy szárazság és a csapadékhiány miatt ennek a mennyiségnek mindössze a fele került betakarításra. A betakarított szemescirkot baromfitelepeknek értékesítik, a silócirkot pedig a saját szarvasmarhatelepen, kukoricával kevert takarmányként használják fel.